

**USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE**

**УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**CONSTITUTIONAL COURT
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Sarajevo, 2021.

**USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Izdavač/Publisher:

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 6/III

Za izdavača/For publisher:

MATO TADIĆ

Urednik/Editor:

MIODRAG N. SIMOVIĆ

Uređivački odbor/Editorial Board:

MIODRAG N. SIMOVIĆ

VALERIJA GALIĆ

MIRSAD ĆEMAN

ERMINA DUMANJIĆ

AZEM KRAJINIĆ

ELVIS LJAJIĆ

AMELA HARBA-BAŠOVIĆ

Prijevod, lektura i korektura/

Translation, Editing and Proofreading:

JEZIČKI ODJEL USTAVNOG SUDA BiH
LANGUAGE SERVICES DEPARTMENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BiH

Prijelom i dizajn/Layout and Design:

IT ODJEL USTAVNOG SUDA BiH

Štampa/Printed by:

ŠTAMPARIJA FOJNICA d.d. Fojnica

Tiraž/Print run:

150

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.
Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

(Član VI/3. i 4. Ustava Bosne i Hercegovine)

Уставни суд ће штитити овај Устав.
Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

(Члан VI/3 i 4 Устава Босне и Херцеговине)

The Constitutional Court shall uphold this Constitution.
Decisions of the Constitutional Court shall be final and binding.

(Article VI(3) and (4) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina)

Ustavni sud Bosne i Hercegovine smješten je u zgradi Predsjedništva BiH u ulici reisa Džemaludina Čauševića 6/III, Sarajevo

Уставни суд Босне и Херцеговине смјештен је у згради Предсједништва БиХ у улици реиса Џемалудина Чаушевића 6/III, Сарајево

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is seated in the building of the Presidency of BiH, Reisa Džemaludina Čauševića 6/III, Sarajevo

Tel: +387 33 251 226
Fax: +387 33 561 134
e-mail: info@ustavisud.ba
www.ustavisud.ba

UVOD

Mato Tadić
Predsjednik
Ustavnog suda
Bosne i Hercegovine

INTRODUCTION

Mato Tadić
President
Constitutional Court of
Bosnia and Herzegovina

Sadašnji Ustavni sud Bosne i Hercegovine utemeljen je 1997. godine na osnovi članka VI. Ustava Bosne i Hercegovine, koji je Aneks IV. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, dogovorenog 21. studenog 1995. godine u Daytonu, SAD, a potpisanog 14. prosinca 1995. godine u Parizu, kada je i stupio na snagu.

No tradicija ustavnog sudstva u BiH je mnogo dulja. Naime, prvi Ustavni sud u BiH utemeljen je još 1963. godine i od tada radi u kontinuitetu.

Nadležnosti i ustroj Ustavnog suda su utvrđeni isključivo Ustavom i ne mogu se mijenjati nikakvim zakonom, nego eventualnim amandmanima na Ustav.

Ustavni sud svoj rad organizira isključivo na temelju ustavnih odredaba i Pravila postupka pred Ustavnim sudom, koja donosi sam Ustavni sud na temelju ovlasti iz samog Ustava, čime su zagarantirane potpuna samostalnost i neovisnost rada Ustavnog suda BiH.

Sadašnja nadležnost Ustavnog suda je bitno drugačija od one koja je bila u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini. Naime, tada je primat bio na ocjeni ustavnosti i zakonitosti zakona i općih propisa, dok je danas, pored ocjene ustavnosti zakona, rješavanja ustavnih sporova između institucija države i entiteta, odnosno Brčko distrikta, deblokade rada Parlamentarne skupštine, značajno mjesto dano zaštititi temeljnih ljudskih prava građana.

Treba naglasiti da se od oko 5500 novih predmeta, koliko je prosječno godišnje primljeno u posljednjih deset godina, više od

The current Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina was established in 1997 pursuant to Article VI of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, which is Annex IV to the General Framework Agreement for Peace in BiH. It was agreed upon on 21 November 1995 in Dayton, USA, and signed on 14 December 1995 in Paris, when it entered into force.

However, the tradition of constitutional judicature in BiH is much longer. Namely, the first Constitutional Court in BiH was founded in 1963 and has been operating continuously since then.

The jurisdiction and organization of the Constitutional Court are determined exclusively by the Constitution and cannot be changed by any law, but only by amendments to the Constitution.

The Constitutional Court organizes its work exclusively based on constitutional provisions and the Rules of procedure before the Constitutional Court, adopted by the Constitutional Court itself, and based on powers arising under the Constitution itself. This guarantees full autonomy and independence of the BiH Constitutional Court.

The current jurisdiction of the Constitutional Court is significantly different from the one that existed in the Socialist Republic of Bosnia and Herzegovina. Specifically, at that time the primary task was the review of constitutionality and legality of laws and general regulations. However, nowadays, in addition to reviewing the constitutionality of laws, resolving constitutional disputes between the State and Entity institutions or Brčko District, and unblocking the work of the Parliamentary

99 % odnosi na povrede ljudskih prava garantiranih Ustavom i međunarodnim dokumentima koji su sastavni dio našeg ustavnopravnog poretka, a posebno Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, koja je ugrađena i u naš Ustav s izravnom primjenom i supremacijom nad drugim zakonima.

U rješavanju ovih predmeta Ustavni sud prati standarde Europskog suda za ljudska prava i slobode, razvija vlastitu praksu i usklađuje ju s praksom drugih ustavnih sudova.

Bez obzira na vrlo visoko razvijenu razinu zaštite ljudskih prava, Ustavni sud će i dalje raditi na podizanju ovih standarda i efikasnosti rada, iako Ustavni sud BiH danas nema neriješenih predmeta starijih od dvije godine.

Assembly, a significant position was given to the fundamental human rights protection of citizens.

One should emphasize that, out of around 5500 new cases received annually in the last ten years, over 99% concern violations of human rights guaranteed by the Constitution and international documents that are an integral part of our constitutional order. This refers especially to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, which is also enshrined in our Constitution with a direct application and supremacy over all other laws.

In resolving these cases, the Constitutional Court adheres to the standards of the European Court of Human Rights and Freedoms, and develops its own case law and harmonizes it with the case law of other constitutional courts.

Regardless of the very high level of human rights protection, the Constitutional Court will continue to work to raise these standards and work efficiency. It has to be noted, though, that today the Constitutional Court of BiH has no pending cases that are more than two years old.

Kabinet predsjednika Suda

*Office of the President of the
Constitutional Court*

SASTAV

COMPOSITION

MATO TADIĆ
Predsjednik/President

MIODRAG SIMOVIĆ
Potpredsjednik/Vice-President

MIRSAD ĆEMAN
Potpredsjednik/Vice-President

VALERIJA GALIĆ
Sutkinja/Judge

SEADA PALAVRIĆ
Sutkinja/Judge

ZLATKO M. KNEŽEVIĆ
Sudija/Judge

ANGELIKA NUSSBERGER
Sutkinja/Judge

HELEN KELLER
Sutkinja/Judge

LEDI BIANKU
Sudija/Judge

Ustavni sud Bosne i Hercegovine sastoji se od devet članova.

a) Četiri člana bira Predstavnički dom Federacije, a dva člana Skupština Republike Srpske. Preostala tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacija sa Predsjedništvom.

b) Sudije će biti istaknuti pravnici visokog moralnog ugleda. Svako ko udovoljava takvoj kvalifikaciji i ima pravo glasa može biti imenovan za sudiju Ustavnog suda. Sudije koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države.

c) Mandat sudija imenovanih u prvome sazivu bit će pet godina, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija. Sudije koje su imenovane u prvome sazivu ne mogu biti reimenovane. Sudije koje će biti imenovane nakon prvog saziva služit će do navršanih 70 godina života, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija.

d) Za imenovanja koja se budu vršila nakon isteka perioda od pet godina od prvih imenovanja Parlamentarna skupština može zakonom predvidjeti drugačiji način izbora trojice sudija koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava.

(Član VI/1. Ustava Bosne i Hercegovine)

Sudija djeluje u Ustavnom sudu u ličnom svojstvu.

(Član 80(3) Pravila Ustavnog suda¹)

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina shall have nine members.

a) Four members shall be selected by the House of Representatives of the Federation, and two members by the Assembly of the Republika Srpska. The remaining three members shall be selected by the President of the European Court of Human Rights after consultation with the Presidency.

b) Judges shall be distinguished jurists of a high moral standing. Any eligible voter so qualified may serve as a judge of the Constitutional Court. The judges selected by the President of the European Court of Human Rights shall not be citizens of Bosnia and Herzegovina or of any neighboring state.

c) The term of judges initially appointed shall be five years, unless they resign or are removed for cause by consensus of the other judges. Judges initially appointed shall not be eligible for reappointment. Judges subsequently appointed shall serve until age 70, unless they resign or are removed for cause by consensus of the other judges.

d) For appointments made more than five years after the initial appointment of judges, the Parliamentary Assembly may provide by law for a different method of selection of the three judges selected by the President of the European Court of Human Rights.

(Article VI (1) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina)

Each judge shall act in the Constitutional Court in in their personal capacity.

(Article 80(3) of the Rules of the Constitutional Court¹)

1 Prečišćeni tekst, „Službeni glasnik BiH“ broj 94/14

1 Revised text *Official Gazette of BiH*, 94/14

*Sutkinje i suci Ustavnog suda
Judges of the Constitutional Court*

Prije preuzimanja dužnosti svaki izabrani sudac na prvome zasjedanju Ustavnoga suda u plenarnoj sjednici kojoj je taj sudac nazočan ili, u slučaju potrebe, pred predsjednikom Ustavnoga suda daje i potpisuje sljedeću svečanu izjavu:

Svečano izjavljujem da ću se u obnašanju dužnosti suca Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine pridržavati Ustava i zakonā Bosne i Hercegovine, da ću dužnost suca obnašati savjesno i nepristrano.

(Članak 82. Pravila Ustavnoga suda)

Before taking up office, each elected judge shall, at the first sitting of the plenary Court at which the judge is present or in case of need, before the President of the Constitutional Court, take the following oath or make the following solemn declaration:

I solemnly declare that in exercising my functions as a judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, I will uphold the Constitution and laws of Bosnia and Herzegovina and that I will exercise my functions as a judge conscientiously and impartially.

(Article 82 of the Rules of the Constitutional Court)

Суткиње и судије Уставног суда
Judges of the Constitutional Court

Предсједник Уставног суда се бира на пленарној сједници тајним гласањем ротацијом судија које су изабрали законодавни органи ентитетa из члана VI/1а) Устава БиХ с тим да у два узастопна мандата предсједник Уставног суда не може да буде из реда конститутивног народа или Осталих из ког је био претходни, нити предсједник прије њега.

(...)

Предсједник Уставног суда представља Уставни суд, организује, руководи, заказује и предсједава сједницама и јавним расправама, потписује одлуке Уставног суда, стара се о остваривању сарадње с другим институцијама, доноси појединачне акте и врши друге дужности предвиђене овим правилима и другим актима Уставног суда.

(Чл. 83(1) и 85 Правила Уставног суда)

The Constitutional Court shall elect its President at the session of plenary Court by secret ballot by a rotation of the judges selected by the legislative authorities of the Entities under Article VI(1)(a) of the Constitution of BiH; the President of the Constitutional Court may not be from among the constituent peoples or Others that the former and the second former President were selected from, in two consecutive terms.

(...)

The President of the Constitutional Court shall represent the Constitutional Court, organize, direct, convene and chair the sessions and public hearings, sign the decisions of the Constitutional Court, be responsible for cooperation with other institutions, issue individual acts and carry out other duties as specified in these Rules and other acts of the Constitutional Court.

(Articles 83(1) and 85 of the Rules of the Constitutional Court)

MATO TADIĆ

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

MATO TADIĆ

President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođen je 1952. godine u Brčkom. Završio je Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. Profesionalnu karijeru započeo je u Osnovnom javnom tužiteljstvu Brčko, gdje je nakon položenog pravosudnog ispita 1978. godine obnašao dužnost zamjenika, a potom javnog tužitelja. Od 1991. godine bio je zamjenik republičkog javnog tužitelja BiH u Sarajevu. Početkom 1994. godine, nakon Vašingtonskog sporazuma kojim je uspostavljena Federacija Bosne i Hercegovine, imenovan je za ministra pravde u Vladi Republike i Federacije BiH. Od 1996. godine do konca 1998. godine bio je ministar pravde Federacije BiH. Od 1999. godine obnašao je dužnost člana (suca) Doma za ljudska prava za BiH, a od 2003. godine bio je i dopredsjednik Doma za ljudska prava za BiH i predsjednik drugog Vijeća Doma za ljudska prava za BiH. Objavio je više stručnih radova o temi kaznenoga i ustavnoga prava, uprave i lokalne samouprave, te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Također je recenzent, autor i koautor više stručnih knjiga i publikacija. Dugogodišnji je član/predsjednik i ispitivač u Povjerenstvu za polaganje pravosudnog ispita na razini Bosne i Hercegovine i Federacije BiH. Predavač je u organizaciji OKO (Odsjek kaznene obrane) i u OSCE-u za Bosnu i Hercegovinu. Kao pravni ekspert sudjelovao je na mnogim međunarodnim konferencijama o Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH, između ostalih i na konferenciji održanoj u Daytonu. Sudionik je velikog broja domaćih i međunarodnih konferencija o ustavnom pravu i ulozi Ustavnoga suda u zaštiti ustavnih i ljudskih prava, te vladavini prava.

Za suca Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izabran je u svibnju 2002. a na dužnost je stupio u svibnju 2003. godine prilikom konstituiranja Ustavnog suda. Istodobno je preuzeo dužnost predsjednika Ustavnog suda BiH koju je obnašao do 2006. godine. U razdoblju od 2015. do 2021. godine obnašao je dužnost dopredsjednika Ustavnog suda BiH. Dužnost predsjednika Ustavnog suda preuzeo je ponovno u lipnju 2021. godine.

Born in Brčko in 1952. He graduated from the Faculty of Law at the University of Sarajevo. He began his professional career with the Basic Public Prosecutor's Office in Brčko where, after passing the bar exam in 1978, he held the office of the Deputy Public Prosecutor and then the Public Prosecutor. As of 1991, he was the Republic Deputy Public Prosecutor for BiH in Sarajevo. In the beginning of 1994, after the Washington Agreement, which established the Federation of Bosnia and Herzegovina, he was appointed to the office of the Minister of Justice in the Government of the Republic and the Federation of BiH. From 1996 to 1998 he served as a Minister of Justice of FBiH. As of 1999, he was a member (Judge) of the Human Rights Chamber for BiH and as of 2003, the Vice-President of the Human Rights Chamber for BiH and President of Panel II of the Human Rights Chamber for BiH. He is the author of a number of professional papers on criminal and constitutional law, administration and local self-government and subjects relating to the European Convention of Human Rights and Fundamental Freedoms. He is also a reviewer, author and co-author of a number of professional books and publications. He is a long-standing Member/President and Examiner of the Committee of Bar Examiners at the level of Bosnia and Herzegovina and the Federation of BiH. He is also a lecturer in the organization „OKO“ (Criminal Defence Section) and the OSCE Mission to BiH. As a legal expert, he participated in many international conferences on Bosnia and Herzegovina and the Federation of BiH, including the Peace Conference in Dayton, Ohio. He is also a participant of numerous national and international conferences on the constitutional law and role of the Constitutional Court in protecting human rights and fundamental freedoms and the rule of law.

In May 2002, he was appointed to the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. He took the office in May 2003 following the constituting session of the Constitutional Court. At the same time, he took the office of the President of the Constitutional Court of BiH and served to 2006. From 2015 to 2021, he served as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH. He took the office of the President for the second term in June 2021.

Академик, проф. др МИОДРАГ СИМОВИЋ

Потпредседник
Уставног суда Босне и Херцеговине

Academician Prof. Dr. MIODRAG SIMOVIĆ

Vice-President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Рођен је у Фочи 1952. године. Правни факултет завршио је у Новом Саду. На постдипломском студију кривичноправног смјера у Новом Саду стекао је звање магистра 1981. године, а на истом факултету одбранио је докторску дисертацију 1985. године. Након завршеног студија радио је у Министарству унутрашњих послова СРБиХ и Министарству судства и управе СРБиХ. Од јануара 1991. до октобра 1993. године обављао је функцију потпредседника Владе СРБиХ и Републике БиХ. За судију Уставног суда Републике Српске изабран је у децембру 1998. године и на тој функцији је остао до маја 2003. године. Редовни је професор Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, Правног факултета Универзитета у Источно Сарајеву и Правног факултета Универзитета у Бихаћу. Био је ментор и члан више комисија за одбрану магистарских радова и докторских дисертација. Од 2011. године је инострани члан Руске академије природних наука. Од 2012. године је дописни члан а од 2018. године редовни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине. Редовни члан Европске академије наука и умјетности је од 2014. године. Секретар је Одјељења друштвених наука, члан Предсједништва и предсједник Одбора за правне науке Одјељења друштвених наука Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине. Научној и стручној јавности презентовао је више од 500 радова. Аутор је 84 књиге (23 као аутор и 61 као коаутор). Као референт и кореферент учествовао је на више од 250 научних и стручних скупова у земљи и иностранству. Учествовао је и у 11 међународних пројеката.

На дужност судије Уставног суда БиХ ступио је у мају 2003. године. Дужност потпредседника Уставног суда Босне и Херцеговине обављао је од маја 2003. до маја 2009. године у два мандата. Дужност предсједника Уставног суда Босне и Херцеговине обављао је у периоду од маја 2009. до маја 2012. године. Наредне три године обављао је дужност потпредседника. На дужност потпредседника Суда ступио је поново у јуну 2021. године.

Born in Foča in 1952. He graduated from the Faculty of Law in Novi Sad. He received his master's degree after completing the postgraduate studies in the Criminal Law in Novi Sad in 1981. He defended his doctor's thesis at the same Faculty in 1985. After completing his law studies, he worked at the Ministry of Internal Affairs of SRBiH and the Ministry of Judiciary and Administration of the SRBiH. From January 1991 to October 1993, he held the offices of the Vice-President of the Government of SRBiH and the Republic of BiH. He was appointed to the office of Judge of the Constitutional Court of the Republika Srpska in December 1998. He remained in office until May 2003. He is a full professor at the Faculty of Law, University of Banja Luka, Faculty of Law, University of Istočno Sarajevo and Faculty of Law, University of Bihać. He was mentor and a member of several commissions for the defence of master theses and doctoral dissertations. As of 2011, he is an international member of the Russian Academy of Natural Sciences. As of 2012, he is a corresponding member and as of 2018 a full member of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. As of 2014, he is a full member of the European Academy of Sciences and Arts. He is the Secretary of the Department for Social Sciences, member of the Presidency and President of the Legal Sciences Board of the Department for Social Sciences of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. He presented more than 500 papers to the scientific and professional community. He is an author of 84 books (23 as an author and 61 as a co-author). As a speaker, he participated at more than 250 scientific and professional events, in the country and abroad. He also participated in 11 international projects.

He took the office of Judge of the Constitutional Court of BiH in May 2003. He served as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH from May 2003 to May 2009, serving two consecutive terms. He served as the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina from May 2009 to May 2012. From 2012 to 2015, he served as the Vice-President again. He was re-elected the Vice-President of the Court in 2021.

MIRSAD ĆEMAN

Potpredsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

MIRSAD ĆEMAN

Vice-President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođen je 1955. godine u Miljanovcima (općina Tešanj). Diplomirao je 1979. godine na Pravnom fakultetu u Banjoj Luci. Pravosudni ispit položio je 1998. godine u Sarajevu. Od 1979. do 1982. godine radio je u Općini Tešanj, prvo kao pripravnik, a zatim kao referent za organizaciju i unapređenje rada organa uprave i referent za normativnu djelatnost. Od 1982. do 1990. godine bio je šef Službe za samoupravne i pravne poslove u „Energoinvest“ RO „Enker“ u Tešnju. Od 1991. do 1993. godine je bio predsjednik Izvršnog odbora Općine Tešanj. U periodu od 1990. do 2006. godine biran je za poslanika u zakonodavnim organima u Bosni i Hercegovini (Skupština S/RBiH itd.), gdje je angažiran, uglavnom, u stručnim/pravnim radnim tijelima. U više navrata bio je član redovnih ili *ad hoc* komisija za ustavna pitanja. Učestvovao je u značajnom broju stručnih skupova o temi ustavne problematike u Bosni i Hercegovini i inozemstvu. Od 2007. godine pa do dolaska na dužnost sudije Ustavnog suda bavio se advokaturom u Sarajevu. Ovlašteni-registrirani je medijator. Stručno se usavršavao u zemlji i inozemstvu iz oblasti reforme pravosuđa, primjene Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, izrade pravnih propisa, zatim krivičnih, parničnih i drugih postupaka, međunarodnog humanitarnog prava itd. Koautor je Priručnika za izradu pravnih propisa u okviru Projekta razvoja sektora pravosuđa u Bosni i Hercegovini. Kao konsultant bio je angažiran u izradi jednog broja sistemskih zakona i drugih propisa. Višegodišnji je član Komisije za polaganje pravosudnog ispita na nivou Bosne i Hercegovine i ispitivač za oblast Ustavni sistem i organizacija pravosuđa (ranije za oblast Upravno i radno pravo).

Na dužnost sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine stupio je u oktobru 2008. godine. Dužnost predsjednika Suda obavljao je od 2015. do 2018. godine. Za potpredsjednika Suda na mandat od tri godine izabran je 2018. i ponovo 2021. godine.

Born in Miljanovci (Tešanj Municipality) in 1955. He graduated from the Faculty of Law in Banja Luka in 1979. He passed the bar exam in Sarajevo in 1998. From 1979 to 1982, he was employed in Tešanj Municipality first as a judicial intern, then as an officer responsible for organizing and promoting the work of administrative bodies and in charge of normative activities. From 1982 to 1990, he was the Head of the Office of Self-Governance and Legal Affairs in “Energoinvest”, “Enker”, Tešanj. From 1991 to 1993, he was the President of the Executive Board of Tešanj Municipality. From 1990 to 2006 he served as a representative in the legislative bodies of Bosnia and Herzegovina (Assembly of S/RBiH, etc.), actively involved in expert/legal working bodies. He was a member of regular or *ad hoc* commissions dealing with constitutional matters. He has taken part in many conferences on the topic of constitutional issues in Bosnia and Herzegovina. From 2007 until his appointment to the office of Judge of the Constitutional Court of BiH, he practised as a lawyer in Sarajevo. He is also an authorised mediator. He pursued his professional development in the country and abroad in the following subject areas: judicial reform, application of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, law drafting, criminal, civil and other proceedings, international humanitarian law, etc. He is a co-author of the Law Drafting Manual as a part of the Judicial Development Project in Bosnia and Herzegovina. He was engaged as a consultant in drafting a number of systemic laws and other regulations. He is a long-standing member of the Committee of Bar Examiners at the level of Bosnia and Herzegovina and examiner in the subject of Constitutional System and Organisation of Judiciary (earlier for the subject of Administrative and Labour Law).

He took the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in October 2008. He served as the President from 2015 to 2018. He was elected the Vice-President of the Constitutional Court in 2018 and re-elected in 2021 for another three-year term.

VALERIJA GALIĆ

Sutkinja
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

VALERIJA GALIĆ

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođena je 1956. godine u Splitu (Republika Hrvatska). Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Godine 1981. zaposlila se kao pripravnica u Sekretarijatu za zakonodavstvo tadašnjeg Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH, odakle je upućena na sudačku praksu u Općinski sud I u Sarajevu. Nakon položenog pravosudnog ispita nastavila je raditi u Sekretarijatu za zakonodavstvo kao stručna suradnica, potom kao savjetnica i pomoćnica sekretara za zakonodavstvo Izvršnog vijeća Vlade R/FBiH do 1996. godine, odnosno do imenovanja na dužnost predstojnice Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH. Sudjelovala je kao članica u više radnih povjerenstava za izradu i donošenje sustavnih zakona iz raznih oblasti. Kao predstavnica BiH iz FBiH i članica Povjerenstva za harmonizaciju pravnog sustava sa europskom legislativom sudjelovala je u nekoliko međunarodnih programa koji su realizirani u SAD-u i Francuskoj (Strasbourg). Koautorica je i recenzentica nekoliko stručnih publikacija. Bila je članica Povjerenstva za polaganje stručnoga ispita za djelatnike uprave u Federaciji BiH, ispitivačica za predmete Osnove ustavnoga uređenja i Osnove uprave u Federaciji BiH, kao i članica Povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita na razini Federacije BiH – ispitivačica za predmet Upravno i radno pravo. Članica je povjerenstava za polaganje pravosudnog ispita na razini BiH – ispitivačica za predmet Upravno i radno pravo. Kao predavačica sudjelovala je na više domaćih i međunarodnih skupova iz oblasti ustavnoga sudstva i zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Za sutkinju Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izabrana je u svibnju 2002. godine a na dužnost je stupila u svibnju 2003. godine nakon konstituirajuće sjednice novoga saziva Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine. Od 2006. do 2012. godine obnašala je dužnost dopredsjednice Ustavnoga suda BiH u dva mandata, a dužnost predsjednice obnašala je od 2012. do 2015. godine.

Born in 1956 in Split (Republic of Croatia). She graduated from the Faculty of Law at the University of Sarajevo. In 1981, she was employed in the Secretariat for Legislation of the then Executive Council of the SRBiH Assembly as an intern. She was then referred to the Municipal Court I in Sarajevo for training as a judge. Having passed the bar exam, she continued working first as a law clerk, then advisor and assistant secretary for legislation within the Executive Council of the R/FBiH Government until 1996. In 1996, she was appointed the Secretary to the Office for Legislation of the FBiH Government. She was a member of a number of working commissions tasked with drafting systemic laws in various fields. As a representative of BiH from FBiH and a member of the Commission for Harmonization of the Legal System with the European Legislation, she participated in several international programs held in USA and France (Strasbourg). She is a co-author and reviewer of several professional publications. She was a member of the Commission for Professional Qualifications Exam for the Administration Employees of the FBiH, examiner in the subjects of Fundamentals of the Constitutional System and Fundamentals of Administration in the FBiH. She was also a member of the Committee of Bar Examiners at the level of FBiH – the examiner in the subject of Administrative and Labour Law. She is a member of the committees of Bar Examiners at the level of BiH – the examiner in the subject of Administrative and Labour Law. As a lecturer, she participated in several national and international conferences on constitutional judiciary and the protection of human rights and fundamental freedoms.

In 2002, she was appointed to the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. In May 2003, she took the office following the constituting session of the new composition of judges of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. Between 2006 and 2012, she served as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH for two terms. She served as the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina from 2012 to 2015.

SEADA PALAVRIĆ

Sutkinja
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

SEADA PALAVRIĆ

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođena je 1954. godine u Tuzli. Pravni fakultet završila je na Univerzitetu u Sarajevu 1984. godine uz rad, a pravosudni ispit položila je 1995. godine. Prije i nakon završetka studija radila je u Termoelektrani „Tuzla”, a od 1993. do 1994. godine obavljala je dužnost okružne inspektorice rada i sekretarke Skupštine okruga Tuzla. Bila je predsjednica tima koji je osnovao Tuzlansko-podrinjski kanton kao prvi kanton u FBiH. Od 1994. do 2002. godine bila je sekretarka Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona, zatim, kantonalna pravobraniteljica Tuzlansko-podrinjskog kantona. Obavljala je dužnost pomoćnice federalnog ministra pravde i dužnost sekretarke Ureda Vlade FBiH za saradnju i zastupanje pred Domom za ljudska prava za BiH i Ombudsmanom za BiH. Od 1996. do 2002. godine bila je zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta FBiH. Od 2002. do 2005. godine bila je zastupnica u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u kojem je bila članica Parlamentarne delegacije OSCE-a, Komisije za vanjske poslove, te Komisije za odbrambeno-sigurnosnu politiku u okviru koje je aktivno učestvovala u reformi odbrane BiH. Bila je članica tima Federacije BiH za provođenje Odluke visokog predstavnika za BiH o arbitraži za Dobrinju. Objavila je više stručnih radova. Učestvovala je na velikom broju konferencija u zemlji i inostranstvu o temi ljudskih prava i osnovnih sloboda, odnosno o nadležnostima i odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Na dužnost sutkinje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine stupila je u januaru 2006. godine. Dužnost predsjednice Suda obavljala je od 2008. do 2009. godine i u tom svojstvu je potpisala Memorandum o razumijevanju i saradnji s Ustavnim sudom Republike Turske. Godine 2009. stupila je na dužnost potpredsjednice Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koju je obavljala u dva mandata do 2015. godine.

Born in Tuzla in 1954. She graduated from the Faculty of Law, University of Sarajevo in 1984, while employed, and passed the bar exam in 1995. Prior to and upon completion of her studies, she was employed in the Thermoelectric Power Plant “Tuzla”. From 1993 to 1994, she held the offices of a District Labour Inspector and a Secretary of the Tuzla District Assembly. She was the President of the team that established the Tuzla-Podrinje Canton as the first canton in FBiH. From 1994 to 2002, she was the Secretary of the Tuzla-Podrinje Canton Assembly and, subsequently, held the position of the Cantonal Public Attorney of the Tuzla-Podrinje Canton. She also held the office of the Assistant Minister of Justice of FBiH and the Secretary of FBiH Government’s Office for Cooperation with and Representation before the Human Rights Chamber for BiH and the Office of the Ombudsperson for BiH. From 1996 to 2002, she was a representative in the House of Representatives of the FBiH Parliament. From 2002 to 2005, she was a representative in the House of Representatives of the BiH Parliamentary Assembly, where she discharged the duties of a member of the Parliamentary Delegation to OSCE, Committee on Foreign Affairs and Committee for Defence and Security Policy thereby taking an active part in the BiH defence reform. She was a member of the FBiH Team involved in the Arbitration Award for Dobrinja in accordance with the Decision of the High Representative for BiH. She published a number of professional papers. She attended a great number of conferences, both in the country and abroad, dealing with the topics of human rights and fundamental freedoms, namely the jurisdiction and decisions of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina.

She took the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in January 2006. She held the office of the President of the Court from 2008 to 2009 and in that capacity signed the Memorandum of Understanding and Cooperation with the Constitutional Court of the Republic of Turkey. In 2009, she took the office of the Vice-President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina serving two terms until 2015.

ЗЛАТКО М. КНЕЖЕВИЋ

Судија
Уставног суда Босне и Херцеговине

ZLATKO M. KNEŽEVIĆ

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Рођен је 1960. године у Новом Граду, гдје је завршио основну школу и гимназију. Правни факултет завршио је у Београду, а правосудни испит положио 1987. године у Сарајеву. Након кратког запослења у СОУР-у „Сана“ Нови Град, радио је у Основном суду у Новом Граду као судијски приправник и стручни сарадник, а затим у Општинској управи Нови Град на руководећим радним мјестима. Од 1991. године обављао је адвокатску дјелатност у самосталној канцеларији, а од 1996. године у заједничкој адвокатској канцеларији у Новом Граду. Завршио је стручне обуке у земљи и иностранству, првенствено из области кривичног права, те велик број семинара из области правосудног менаџмента. Вишегодишњи је предавач у организацијама ОКО Босне и Херцеговине, OSCE Босне и Херцеговине, ЦЕСТФБиХ и UNDP у вези са стручним усавршавањем адвоката, тужилаца и судија из области кривичног права с посебним нагласком на предмете ратних злочина, као и уставне и конвенцијске гаранције заштите људских права и слобода. Био је члан комисија за измјене и допуне Закона о кривичном поступку Републике Српске и Закона о бесплатној правној помоћи Босне и Херцеговине. Био је члан Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине и предсједник Извршног одбора Адвокатске коморе Републике Српске. Носилац је највећег признања Адвокатске коморе Републике Српске. Аутор је више радова из области кривичног права, уставног права, заштите основних људских права и слобода објављених у стручним публикацијама у Босни и Херцеговини, земљама регије, Њемачкој, Русији, као и другим земљама чланицама Савјета Европе. Као члан Венецијанске комисије Савјета Европе од 2013. године учествује у раду пленарних сједница, али и у раду поткомисија за правосудни систем, основна права и мањине и мањинска права. У децембру 2021. изабран је за предсједника Поткомисије за уставно судство Венецијанске комисије и копредсједавајућег Заједничке комисије за уставно судство. Редовни је извјештач у Венецијанској комисији за области поткомисија којима руководи. Говори руски и енглески језик.

На дужност судије Уставног суда Босне и Херцеговине ступио је у јулу 2011. године, а дужност предсједника Уставног суда Босне и Херцеговине обављао је од маја 2018. до маја 2021. године.

Born in Novi Grad in 1960, where he completed both primary and general-program secondary school. He graduated from the Law Faculty in Belgrade, passing the bar exam in Sarajevo in 1987. After a brief employment with the „Sana“ Company, Novi Grad, he first worked as judicial intern and law clerk at the Basic Court in Novi Grad and then in the Municipal Administration Novi Grad holding various management positions. As of 1991, he worked as an attorney-at-law in private practice and, as of 1996 in a joint attorney office in Novi Grad. He completed a number of professional trainings both in the country and abroad, primarily relating to the field of criminal law and took part in a large number of seminars in the field of judiciary management. He is a long-standing lecturer in organizations such as “OKO” (Criminal Defence Section) of Bosnia and Herzegovina, the OSCE Mission to BiH and the UNDP. The topics he lectured on concern the professional development of attorneys in the field of criminal law with a special emphasis on the war crime cases and guarantees for the protection of human rights and fundamental freedoms provided under the Constitution and European Convention. He was a member of the Commission for Amendments to the Criminal Procedure Code of the Republika Srpska and the Law on Free Legal Aid of Bosnia and Herzegovina. He was a member of the High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina and the President of the Executive Committee of the Bar Association of the Republika Srpska. He is the recipient of the highest recognition award of the Bar Association of the Republika Srpska. He is the author of a number of papers in the area of criminal law that were published in the professional publications in Bosnia and Herzegovina and region-wide, as well as in Germany, Russia and in other countries, the members of the Council of Europe. In his capacity as a member of the Venice Commission of the Council of Europe since 2013, he has participated in the work of the sub-commissions for judiciary system, fundamental rights and minority rights. In December 2021, he was elected the Chair of the Sub-Commission on Constitutional Justice and Co-President of the Joint Council on Constitutional Justice. He is a regular Rapporteur in the Venice Commission with respect to the sub-commissions’ relevant areas. He is fluent in English and Russian.

He took the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in July 2011. He served as the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina from May 2018 to May 2021.

ANGELIKA NUSSBERGER

Judge

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

ANGELIKA NUSSBERGER

Sutkinja

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Born in Munich (Germany) in 1963. She completed the studies in Slavic languages and literature (1987) and studies in law (1989) at the University of Munich. She studied comparative law at Strasbourg University (France) and the University of Coimbra (Portugal). She completed her PhD studies at the University of Würzburg in 1991. She was a Visiting Researcher at Harvard University (1994 to 1995), a Research Fellow at the Max-Planck-Institute for Foreign and International Social Law in Munich (1993 to 2001) and a Legal Adviser at the Council of Europe. She was also holding a position of a Member of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations of the International Labour Organisation (2003 to 2010) and Substitute Member of the Venice Commission (2006 to 2010) and Member of the Pontifical Academy for Social Sciences (2008 to 2010). In 2009, she was Member of the Independent International Fact-Finding Mission on the Conflict in Georgia (IIFFMCG). In 2011, she was elected Judge on behalf of Germany for the European Court of Human Rights. In 2012, she was appointed to the position of the Vice-President of Section V and in 2015, the President of the same Section. She was elected to a position of the Vice-President of the European Court in 2017. As of 2002, she is Full Professor of Law at the University of Cologne where she held a position of the Vice-Rector of the University in 2010. The title of Doctor honoris causa was conferred to her by the State University of Tbilisi (2010), the Academy of Advocacy of Ukraine (2018) and the University of Sibiu, Romania (2019). She was awarded the Schader Prize (2015), the Arthur-Burkhardt Prize (2019), a Honorary Certificate of Japan (2019) and the *Officier de la Legion d'honneur* (2019). She is a member of the North Rhine-Westphalian Academy of Sciences, Humanities and the Arts, the German member of the Venice Commission, the Vice-President of the Board of Trustees of the Max Planck Institute for Foreign and International Criminal Law, Associate member of the International Academy of Comparative Law and the member of the Association of German Constitutional Law Professors. She is a member of the Board of the German Lawyers' Association and of the Board of the Institute for Legal Policy.

She took the office of international judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in June 2020.

Rođena je 1963. godine u Minhenu (Njemačka). Na Univerzitetu u Minhenu završila je studij slavenskih jezika i književnosti (1987) i studij prava (1989). Komparativno pravo studirala je na Univerzitetu u Strazburu (Francuska) i Univerzitetu u Coimbri (Portugal). Doktorske studije završila je na Univerzitetu Würzburg 1991. godine. Bila je gostujući istraživač na Harvardu (1994-1995), naučna saradnica na Institutu „Max-Planck“ za strano i međunarodno socijalno pravo u Minhenu (1993-2001) i pravna savjetnica u Vijeću Evrope. Također je bila članica Komiteta eksperata za primjenu konvencija i preporuka Međunarodne organizacije rada (2003-2010), zamjenica člana Venecijanske komisije (2006-2010), te članica Pontifikalne akademije društvenih nauka (2008-2010). Tokom 2009. godine bila je članica Misije za utvrđivanje činjenica o sukobu u Gruziji (IIFFMCG). Za sutkinju Evropskog suda za ljudska prava izabrana je 2011. godine, za potpredsjednicu Odjeljenja V imenovana je 2012., a 2015. godine za predsjednicu. Za potpredsjednicu Suda izabrana je 2017. godine. Od 2002. godine je redovna profesorica prava na Univerzitetu u Kelnu, gdje je 2010. godine obavljala i dužnost zamjenice rektora Univerziteta. Počasni doktorat dodijelili su joj Državni univerzitet u Tbilisiju (2010), Akademija za advokaturu Ukrajine (2018), te Univerzitet u Sibiu, Rumunija (2019). Dobitnica je nagrada „Schader“ (2015) i „Arthur-Burkhardt“ (2019), Počasnog uvjerenja Japana (2019), te Ordena časnik Legije časti (2019). Članica je Akademije Sjeverna Rajna Vestfalija za nauke, humanističke nauke i umjetnost, njemačka članica Venecijanske komisije, zamjenica predsjednika Upravnog odbora Instituta „Max-Planck“ za strano i međunarodno krivično pravo, pridružena članica Međunarodne akademije za komparativno pravo i članica Udruženja profesora njemačkog ustavnog prava. U odborima je Udruženja njemačkih pravnikâ i Instituta za pravnu politiku.

Na dužnost međunarodne sutkinje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine stupila je u junu 2020. godine.

HELEN KELLER

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

HELEN KELLER

Sutkinja
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Born in Zurich (Switzerland) in 1964. Obtained her Doctorate in Environmental Law from the University of Zurich in 1993. She earned a Master of European Law from the College of Europe in Bruges (Belgium) in 1994. She was a Research Fellow at the Harvard University Law School (USA) in 1995, and in 1996 at the European University Institute of Florence, Italy. A Member of the American Society of International Law since 1996. Worked as a Legal Counsel in a law firm in Switzerland, from 1996 to 2011. She was a Visiting Researcher at the Max-Planck Institute for International Law of Heidelberg (Germany) in 2000. Worked as a Professor of International Law, Constitutional Law and European Law at the University of Lucerne, from 2001 to 2004, and from 2004 to 2011 at the University of Zurich. She was a Board Member of the International Law Commission, Swiss Section, from 2008 to 2011, and a Member of the United Nations Human Rights Committee, in the same period. She was a Visiting Scholar at the Centre for Advanced Studies in Oslo (Norway), in 2010. She served as Judge of the European Court of Human Rights from 2011 to 2020.

She took the office of Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in December 2020.

Rođena je 1964. godine u Zürichu (Švicarska). Doktorat iz oblasti prava okoliša obranila je na Sveučilištu u Zürichu 1993. godine. Magistrirala je Europsko pravo na College of Europe u Bruggeu (Belgija) 1994. godine. Na Pravnom fakultetu Sveučilišta Harvard (SAD) bila je znanstveni suradnik-istraživač 1995. godine, a na Institutu Firenca Europskog sveučilišta u Italiji 1996. godine. Od 1996. godine je članica Američkog društva za međunarodno pravo. Od 1996. do 2011. godine radila je kao pravna savjetnica u odvjetničkom uredu u Švicarskoj. Godine 2000. bila je gostujući istraživač na Institutu „Max-Planck“ za međunarodno pravo u Heidelbergu (Njemačka). Radila je kao profesorica Međunarodnog prava, Ustavnog prava i Europskog prava na Sveučilištu u Luzernu od 2001. do 2004. godine, te na Sveučilištu u Zürichu od 2004. do 2011. godine. Bila je članica Odbora Međunarodnog pravnog povjerenstva, švicarski odjel, od 2008. do 2011. godine, te članica Komiteta za ljudska prava Ujedinjenih naroda u istom razdoblju. Godine 2010. bila je gostujuća profesorica u Centru za napredne studije u Oslu (Norveška). Dužnost sutkinje Europskog suda za ljudska prava obnašala je od 2011. do 2020. godine.

Na dužnost međunarodne sutkinje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine stupila je u prosincu 2020. godine.

LEDI BIANKU

Judge

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

ЛЕДИ БЈАНКУ

Судија

Уставног суда Босне и Херцеговине

Born in Shkodër, Albania, in 1971. Obtained law degree from the Law Faculty, University of Tirana in 1993 and a LLM in European Law from the College of Europe in Bruges in 1997. He was Associate Professor from 1993 at the University of Tirana on Public International Law and full Professor from 1997 at University of Tirana and Albanian School of Magistrates until 2008.

He became member of the Tirana Bar in 1994. He also served as external advisor to President of the Republic of Albania, Albanian Speaker of Parliament and Minister of Justice and EU integration, on issues of EU law, human rights law and international law. From 2006 to 2008, he was member of the Venice Commission for the Democracy through Law. From 2008 to 2009, he served as a Judge of the European Court of Human Rights and from 2016 to 2017, as the Vice-President of its First Section. Since 2018, as Associate Professor, he is teaching ECHR Law, EU Fundamental Rights Law, Migration Law, and European Health Law at the Law Faculty and Institute of Political Studies of the University of Strasbourg. He has been a Visiting Lecturer and has participated in many conferences at the College of Europe, University of Paris II (Pantheon Assas), European Law Academy in Trier, EASO, University of Kent, State University of Milano, Kosovo School for European Integrations, University of Luxembourg, University Jean Moulin (Lyon III), Catholic University of Louvain, University of Leiden, University of Neuchatel, etc. Since 2019, he is an Associate Tenant of the Doughty Street Chambers in London. In 2020, he was Treasurer of the René Cassin Foundation – International Institute of Human Rights, as the President of the Association of the René Cassin Foundation. From 2015 to 2019, he served as Member of the Nomination Board for Thomson Reuters. He is currently a member of the Ethics Committee of the Prince Albert II Foundation and member of the Board of Directors of AIRE Centre Ireland. He is one of the founders (1999) of the European Centre Foundation, a leading Albanian NGO on issues of human rights and EU integration.

He took the office of international judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in December 2021.

Рођен је 1971. године у Скадру (Албанија). Дипломирао је на Правном факултету Универзитета у Тирани (1993), а титулу магистра из области европског права стекао је на Европском колеџу (*College of Europe*) у Бриџу (1997). Био је ванредни професор Међународног јавног права на Универзитету у Тирани (од 1993), професор на Универзитету у Тирани (од 1997) и Албанској школи за судије (до 2008). Члан је Адвокатске коморе у Тирани од 1994. године. Био је спољни савјетник председника Републике Албаније, председавајућег парламента Републике Албаније, министра правде и министра за европске интеграције о питањима права Европске уније, људским правима и међународном праву. Од 2006. до 2008. године био је члан Венецијанске комисије за демократију путем права. Од 2008. до 2009. године био је судија Европског суда за људска права, а потпредседник Одјељења I од 2016. до 2017. године. Од 2018. године је ванредни професор. Предаје право ЕКЉП, Основно право ЕУ, Миграционо право и Европско здравствено право на Правном факултету и Институту за политичке студије Универзитета у Стразбуру. Као гостујући предавач учествовао је на конференцијама на Европском колеџу, Универзитету у Паризу II (*Pantheon Assas*), Европској академији у Триери, EASO-у (Европска канцеларија за подршку азилу), Универзитету у Кенту, Државном универзитету у Милану, Школи за европске интеграције на Косову, Универзитету у Луксембургу, Универзитету „Jean Moulin“ (Lyon III), Католичком универзитету у Louvainu, Универзитету у Leidenu, Универзитету у Neuchatelу и на многим другим. Од 2019. године ванредни је члан Адвокатске канцеларије Doughty Street Chambers у Лондону. Био је благајник Фондације „René Cassin“ Међународног института за људска права, као председник Фондације „René Cassin“ (2020). Од 2015. до 2019. године био је члан Комисије за номинације за „Thomson Reuters“. Тренутно је члан Етичког одбора Фондације принца Алберта II од Монака и Одбора директора AIRE Центра, Ирска. Један је од оснивача (1999) Фондације европског центра, водеће НВО у Албанији о питањима људских права и интеграција у ЕУ.

На дужност међународног судије Уставног суда Босне и Херцеговине је ступио у децембру 2021. године.

Суд у пленарном сазиву
Plenary Court

НАДЛЕЖНОСТ

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.
- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, председавајући Министарског савјета, председавајући или замјеник председавајућег било којег вијећа Парламентарне

JURISDICTION

The Constitutional Court shall uphold this Constitution.

a) The Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any dispute that arises under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to:

- Whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighboring state is consistent with this Constitution, including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina.
- Whether any provision of an Entity's constitution or law is consistent with this Constitution.

Disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or a Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-

*Суткиње, судије, генерални секретар и регистар Уставног суда у сали за вијећање
Judges, Secretary General and Registrar of the Constitutional Court in the Deliberation Room*

скупштине, једна четвртина чланова било ког вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

б) Уставни суд има и апелациону надлежност над питањима по овом Уставу, која проистичу из пресуде сваког суда у Босни и Херцеговини.

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упути било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

(Члан VI/3 Устава БиХ)

fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of a legislature of an Entity.

b) The Constitutional Court shall also have appellate jurisdiction over issues under this Constitution arising out of a judgment of any other court in Bosnia and Herzegovina.

c) The Constitutional Court shall have jurisdiction over issues referred by any court in Bosnia and Herzegovina concerning whether a law, on whose validity its decision depends, is compatible with this Constitution, with the European Convention for Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols, or with the laws of Bosnia and Herzegovina; or concerning the existence of or the scope of a general rule of public international law pertinent to the court's decision.

(Article VI(3) of the Constitution of BiH)

Predložena odluka Parlamentarne skupštine može biti proglašena destruktivnom po vitalni interes bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda većinom glasova iz redova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata izabranih u skladu sa stavom 1. tačka a). Za donošenje takve odluke biće potrebna saglasnost Doma naroda, izglasana od strane većine bošnjačkih, većine hrvatskih i većine srpskih delegata koji su prisutni i glasaju.

Kada većina bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata stavi primjedbu na pozivanje na tačku e), predsjedavajući Doma naroda će odmah sazvati Zajedničku komisiju, koja se sastoji od tri delegata, od kojih je svaki izabran iz redova bošnjačkih, hrvatskih i srpskih delegata, u cilju razrješenja tog pitanja. Ukoliko to Komisija ne uspije u roku od pet dana, predmet se upućuje Ustavnom sudu koji će po hitnom postupku preispitati proceduralnu ispravnost slučaja.

(Član IV/3.e) i f) Ustava BiH)

A proposed decision of the Parliamentary Assembly may be declared to be destructive of a vital interest of the Bosniac, Croat, or Serb people by a majority of, as appropriate, the Bosniac, Croat, or Serb Delegates selected in accordance with paragraph 1(a) above. Such a proposed decision shall require for approval in the House of Peoples a majority of the Bosniac, of the Croat, and of the Serb Delegates present and voting.

When a majority of the Bosniac, of the Croat, or of the Serb Delegates objects to the invocation of paragraph (e), the Chair of the House of Peoples shall immediately convene a Joint Commission comprising three Delegates, one each selected by the Bosniac, by the Croat, and by the Serb Delegates, to resolve the issue. If the Commission fails to do so within five days, the matter will be referred to the Constitutional Court, which shall in an expedited process review it for procedural regularity.

(Article IV(3)(e) and (f) of Constitution of BiH)

*Sala za održavanje sjednica vijeća Ustavnog suda
Constitutional Court Chambers' Session Room*

(1) Ustavni sud, osim vršenja funkcije sukladno odredbama Ustava, odlučuje o:

- a) izboru predsjednika i dopredsjednikā Ustavnoga suda;
- b) statusu i pravima u svezi sa imunitetom predsjednika i sudaca Ustavnoga suda;
- c) unutarnjoj organizaciji Ustavnoga suda i Tajništva Ustavnoga suda;
- d) formiranju radnih tijela Ustavnoga suda;
- e) statusnim pitanjima osoba koje imenuje i razrješava Ustavni sud;
- f) planu rada Ustavnoga suda i njegovome izvršavanju;
- g) potrebama za financiranjem rada Ustavnoga suda;
- h) usvajanju godišnjega obračuna Ustavnoga suda;
- i) drugim pitanjima iz nadležnosti Ustavnoga suda.

(2) U ostvarivanju svoje financijske samostalnosti Ustavni sud:

- a) utvrđuje prijedlog proračunskih sredstava potrebnih za izvršavanje nadležnosti Ustavnoga suda i upućuje ga Predsjedništvu Bosne i Hercegovine s ciljem uključivanja u prijedlog proračuna, u smislu članka VIII. Ustava;
- b) donosi financijski plan Ustavnoga suda u kojem planira i donosi odluke o ostvarivanju prihoda i izvršavanju rashoda u tekućoj godini;
- c) usvaja godišnji obračun;
- d) odlučuje o korištenju donacija i drugih izvora sredstava.

(Članak 77. Pravila Ustavnog suda)

Судија не може да се уздржи од гласања.

(Члан 42(3) Правила Уставног суда)

Сваки судија који је учествовао у разматрању предмета има право да издвоји своје мишљење у складу или супротно одлуци, или да само да изјаву о неслагању или придруживању издвојеном мишљењу.

(...)

Издвојено мишљење се прилаже уз одлуку као анекс. Одлука се објављује у службеним гласилима и публикацији Уставног суда заједно са издвојеним мишљењем.

(Члан 43 Правила Уставног суда)

(1) In addition to its functions exercised in accordance with the provisions of the Constitution, the Constitutional Court shall also decide on:

- a) the election of the President and Vice-Presidents of the Constitutional Court;
- b) the status and immunity rights of the President and judges of the Constitutional Court;
- c) the internal organization of the Constitutional Court and the Secretariat of the Constitutional Court;
- d) the working bodies of the Constitutional Court;
- e) status issues of the persons appointed and dismissed by the Constitutional Court;
- f) the work schedule of the Constitutional Court and its execution;
- g) the financial needs of the Constitutional Court;
- h) adoption of the annual budget of the Constitutional Court;
- i) other issues within the competence of the Constitutional Court.

(2) In the exercise of its financial independence, the Constitutional Court shall:

- a) draw up a draft budget required to carry out of the Constitutional Court's competences and submit it to the Presidency of Bosnia and Herzegovina for the purpose of having it included in the Draft Budget pursuant to Article VIII of the Constitution;
- b) adopt a financial plan for the Constitutional Court in which it plans and takes decisions on the expected revenues and expenditures in the current year;
- c) adopt an annual budget;
- d) decide on the use of grants and other sources of revenues.

(Article 77 of the Rules of the Constitutional Court)

A judge may not abstain from voting.

(Article 42(3) of the Rules of the Constitutional Court)

Any judge who has taken part in the consideration of the case shall be entitled to state his/her opinion, concurring with or dissenting from the decision, or give a bare statement of dissent or joining a separate opinion.

(...)

A separate opinion shall be annexed to the decision. The decision, together with the separate opinion, shall be published in the Official Gazettes and the Bulletin of the Constitutional Court.

(Article 43 of the Rules of the Constitutional Court)

*123. plenarna sjednica Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Mostar, septembar 2021. godine.
„Izuzetno, sjednica Ustavnog suda se može održati izvan sjedišta Ustavnog suda.” (Član 35. stav (3) Pravila Ustavnog suda)*

123rd Plenary Session of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, Mostar, September 2021.

“Exceptionally, sessions of the Constitutional Court may be held outside the seat of the Constitutional Court (Article 35(3) of the Rules of the Constitutional Court)

POSTUPAK

Većina svih članova suda sačinjava kvorum.

Sud će, većinom glasova svih članova, usvojiti svoja pravila o radu. Sud će voditi javne rasprave, a svoje odluke će javno obrazlagati i objavljivati.

(Član VI/2. Ustava BiH)

Ustavni sud odlučuje u sjednicama.

Sjednice Ustavnog suda su Plenarna sjednica, sjednica Velikog vijeća i sjednica Malog vijeća.

Ustavni sud odlučuje u Plenarnoj sjednici većinom glasova svih sudija Ustavnog suda kada odlučuje o predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda:

PROCEDURE

A majority of all members of the Court shall constitute a quorum.

The Court shall adopt its own rules of court by a majority of all members. It shall hold public proceedings and shall issue reasons for its decisions, which shall be published.

(Article VI(2) of the Constitution of BiH)

The Constitutional Court shall take decisions sitting in sessions.

The sessions of the Constitutional Court shall be: the plenary Court, the session of the Grand Chamber and the session of the Chamber.

The Constitutional Court shall take decisions sitting in the plenary session, by a majority of votes of all the judges of the Constitutional Court, in the cases arising out of the competence of the Constitutional Court:

- a) iz člana VI/3.a) Ustava kada ih pokrenu ovlašteni podnositelji, te čl. VI/3.c), IV/3.f) Ustava i Amandmana I na Ustav (u daljnjem tekstu: Amandman I);
- b) u predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda iz člana VI/3.b) Ustava koji se uvrste na dnevni red Plenarne sjednice;
- c) drugim pitanjima utvrđenim Ustavom, ovim pravilima i zaključkom Plenarne sjednice.

Veliko vijeće čine sudije koje su izabrali nadležni zakonodavni organi entiteta.

Predsjednik Ustavnog suda predsjedava Velikim vijećem, a u slučaju njegove spriječenosti, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika kojeg on odredi.

Veliko vijeće, većinom glasova svih sudija Ustavnog suda (najmanje pet sudija), odlučuje o predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda iz člana VI/3.a), kada ih pokrenu neovlašteni podnositelji, i člana VI/3.b) Ustava, koji nisu uvršteni u dnevni red Ustavnog suda u Plenarnoj sjednici, i o drugim pitanjima koja se uvrste na dnevni red sjednice u skladu sa Ustavom i ovim pravilima.

Ukoliko nije donesena odluka, predmet se prosljeđuje Ustavnom sudu u Plenarnoj sjednici u tekstu koji predlaže sudija izvjestitelj, ako Veliko vijeće ne odluči drugačije.

Malo vijeće sastoji se od predsjednika Ustavnog suda i dva potpredsjednika iz reda sudija koje su izabrali nadležni zakonodavni organi entiteta. Malim vijećem predsjedava predsjednik Ustavnog suda.

Malo vijeće jednoglasno odlučuje o zahtjevima za donošenje privremenih mjera i o administrativnim pitanjima o kojima se ne odlučuje u sjednicama Ustavnog suda.

(Čl. 8, 9, 10. i 12. Pravila Ustavnog suda)

Rad Ustavnog suda je javan.

(...)

Javnost postupka pred Ustavnim sudom isključena je na sjednicama Suda, osim na javnoj raspravi.

(Čl. 13. i 14. Pravila Ustavnog suda)

- a) under Articles VI(3)(a), where instituted by an authorized applicant, VI(3)(c) and IV(3)(f) of the Constitution and Amendment I to the Constitution (hereinafter: Amendment I);
- b) under Article VI(3)(b), which are included in the agenda of the plenary Court;
- c) other issues set forth in the Constitution, these Rules and conclusion of the plenary Court.

The Grand Chamber shall be composed of the judges elected by the competent Entity Legislature.

The President of the Constitutional Court shall preside at the sessions of the Grand Chamber. If he/she is prevented from sitting, he/she shall be replaced by one of the Vice-Presidents whom he/she shall designate.

The Grand Chamber shall take decisions, by a majority of votes of all the judges of the Constitutional Court (a minimum of five judges) on the cases arising out of the competence of the Constitutional Court under Article VI(3)(a), when instituted by an unauthorized applicants and Article VI(3)(b) of the Constitution which are not included in the agenda of the plenary Court and on other issues included in the agenda of the session in accordance with the Constitution and these Rules.

If no decision is taken, the case shall be referred to the Constitutional Court sitting in the plenary session with a text proposed by a Judge Rapporteur, unless the Grand Chamber decides otherwise.

The Chamber shall be composed of the President of the Constitutional Court and two Vice-Presidents from among the judges elected by the competent Entity Legislature. The President of the Constitutional Court shall preside over the Chamber.

The Chamber shall take decisions, by a unanimous vote, on the requests for interim measures, on administrative issues, which are not decided at the sessions of the Constitutional Court.

(Articles 8, 9, 10 and 12 of the Rules of the Constitutional Court)

The work of the Constitutional Court shall be public.

(...)

The public shall be excluded, in the proceedings before the Constitutional Court, from the working sessions, except for a public hearing.

(Articles 13 and 14 of the Rules of the Constitutional Court)

Sastanak Tajništva Ustavnog suda
Meeting of the Secretariat of the Constitutional Court

TAJNIŠTVO USTAVNOG SUDA

U obavljanju stručnih i drugih poslova Ustavnome sudu pomaže Tajništvo.

U okviru Tajništva se formiraju odjeli čiji se djelokrug utvrđuje Odlukom o ustrojstvu Tajništva Ustavnoga suda, koju donosi Ustavni sud u plenarnoj sjednici.

Tajništvom rukovodi generalni tajnik, koji pomaže Ustavnome sudu u obavljanju njegovih funkcija, te odgovara za ustrojstvo i aktivnosti Tajništva, po ovlasti predsjednika Ustavnoga suda.

Najsloženije stručne poslove koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti Ustavnoga suda, pored generalnoga tajnika Ustavnoga suda, obavljaju registrar, šefovi odjela, šef Kabineta Ustavnoga suda, pomoćnik generalnoga tajnika Ustavnoga suda, pravni savjetnici sudaca koje imenuje i razrješava Ustavni sud u plenarnoj sjednici.

(Čl. 106. i 107. Pravila Ustavnog suda)

SECRETARIAT OF THE CONSTITUTIONAL COURT

The Secretariat of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (hereinafter: the Secretariat) shall assist the Constitutional Court in performing its professional and other duties.

Departments, the scope of whose work shall be established by a Decision on the Organization of the Secretariat taken by the Constitutional Court sitting in plenary, shall be formed within the Secretariat.

The Secretariat shall be managed by the Secretary General who shall assist the Constitutional Court in the performance of its functions and be responsible for the organization and activities of the Secretariat under the authorization of the President of the Constitutional Court.

In addition to the Secretary General of the Constitutional Court, the most complex professional duties relating to exercising of the rights and duties of the Constitutional Court shall be carried out by the Registrar, Heads of Departments, Head of Office of the President of the Constitutional Court, Assistant Secretary General of the Constitutional Court, legal advisors to the judges who are appointed and dismissed by the plenary Court.

(Articles 106 and 107 of the Rules of the Constitutional Court)

Ured registrara

U ovom Uredu obavljaju se pravni, studijsko-analički, stručno-operativni i drugi stručni poslovi u svezi s ostvarivanjem nadležnosti Ustavnog suda iz čl. VI/3.(a), VI/3.(b), VI/3.(c) i IV/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine. U okviru tih poslova vrši se obrada zahtjeva za pokretanje postupaka/apelacija i drugih podnesaka, što uključuje izradu nacrtu odluka i rješenja, referata, analiza, obavještenja i informacija. Također se obavljaju i stručni poslovi koji se odnose na pripremanje i održavanje javnih rasprava, poslovi ustavnosudske prakse i dokumentacije, prevođenje i lektoriranje, te drugi poslovi po registrarovom nalogu. Poslovi iz nadležnosti Ureda registrara obavljaju se u više unutarnjih organizacijskih jedinica, a registrar je odgovoran za funkcioniranje Ureda sukladno potrebama Ustavnog suda.

Office of Registrar

This Office shall carry out legal, research and analytical, operational and other professional duties in exercising jurisdiction of the Constitutional Court arising under Article VI(3)(a) and VI(3)(b), VI(3)(c) and IV(3)(f) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina. The following duties shall be carried out: processing of the requests for initiating proceedings/appeals and other submissions, including draft decisions and rulings, reports, analysis, notifications and information. This Office also carries out administrative duties concerning the preparation and holding of the public hearings, duties relating to the constitutional jurisprudence and documentation, translation and proofreading and other duties as assigned by the Registrar. Duties arising under the competences of the Office of Registrar shall be carried out in several organisational units and Registrar shall be responsible for operations of the Office in accordance with the needs of the Constitutional Court.

*Sastanak Ureda registrara
Meeting of the Office of Registrar*

Делегација Уставног суда БиХ у радној посјети Уставном суду Републике Аустрије, Беч, септембар 2019. године

Delegation of the Constitutional Court of BiH on working visit to the Constitutional Court of the Republic of Austria, Vienna, September 2019.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Уставни суд Босне и Херцеговине континуирано сарађује с уставним и другим највишим националним судовима који обављају функције уставног судства у другим земљама, те са Савјетом Европе, Европским судом за људска права и Европском комисијом за демократију путем права (Венецијанска комисија), као и са Европском конференцијом уставних судова, Свјетском конференцијом уставних судова и другим међународним организацијама, институцијама и удружењима.

У јуну 2019. године Уставни суд БиХ се укључио у Мрежу највиших европских судова у оквиру Европског суда за људска права и од тада активно учествује у раду Мреже путем одговора на захтјеве, а упутио је и први формалан захтјев Европском суду за људска права у погледу проблематике системског кршења права на правично суђење у разумном року.

INTERNATIONAL COOPERATION

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina has an ongoing cooperation with constitutional courts and other highest national courts falling within the scope of constitutional judiciary in other countries. It also has a cooperation with the Council of Europe, the European Court of Human Rights and the European Commission for Democracy through Law (Venice Commission), as well as with the Conference of European Constitutional Courts, the World Conference on Constitutional Justice and other international organizations, institutions and associations.

In June 2019, the Constitutional Court of BiH joined the Superior Courts Network within the European Court of Human Rights and since then has been actively participating in the work of the Network through responses to requests. It has also sent the first formal request to the European Court of Human Rights regarding the issue of systemic violations of the right to a fair trial within a reasonable time.

Делегација Уставног суда БиХ у посјети Врховном суду Сједињених Америчких Држава, и другим релевантним институцијама, Вашингтон, септембар 2019. године

Delegation of the Constitutional Court of BiH visits the Supreme Court of the United States of America and other institutions, Washington, September 2019.

Представници Уставног суда Босне и Херцеговине редовно учествују на конгресима, конференцијама, семинарима и другим стручним скуповима који се одржавају на регионалном, европском и свјетском нивоу. Због околности изазваних пандемијом коронавируса, овакви скупови и већи дио међународне сарадње у 2020. и 2021. години углавном су се одвијали *online*.

Уставни суд Босне и Херцеговине постао је члан Конференције европских уставних судова 2000. године и од тада његови представници редовно учествују на сједницама Конгреса. У фебруару 2021. године предсједник Уставног суда Босне и Херцеговине Златко М. Кнежевић учествовао је на XVIII конференцији европских уставних судова која је, у организацији Уставног суда Чешке Републике, одржана путем видео-линка.

Европски суд за људска права сваке године крајем јануара организује отварање судске године. Предсједник Уставног суда БиХ Златко М. Кнежевић је 2019. и 2020. године учествовао у раду семинара и на свечаној сједници Европског суда за људска права поводом отварања судске године.

У оквиру непосредне билатералне сарадње, делегација Уставног суда Босне и Херцеговине, коју су чинили предсједник Златко М. Кнежевић, потпредсједници Мато Тадић и Мирсад Ћеман и шеф Кабинета предсједника Ерда Зачирагић, била је у радној посјети Уставном суду Републике Аустрије. У септембру 2019. године делегација Уставног суда БиХ боравила је у студијској посјети Врховном суду Сједињених Америчких

Representatives of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina regularly attend congresses, conferences, seminars and other professional meetings held at the regional, European and global levels. In 2020 and 2021, due to the circumstances caused by the coronavirus pandemic, such meetings as well as the international cooperation were organised and held online.

In 2000, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina was admitted to the Conference of European Constitutional Courts, and since then its representatives have attended the sessions of the Congress regularly. In February 2021, the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Zlatko M. Knežević participated in the XVIII Congress of the Conference of European Constitutional Courts, which was organized by the Constitutional Court of the Czech Republic and held via video link.

Every year, at the end of January, the European Court of Human Rights organizes the opening of the judicial year. In 2019 and 2020, the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Zlatko M. Knežević participated in a seminar and attended the solemn hearing to mark the official opening of the judicial year of the European Court of Human Rights.

Делегација Уставног суда БиХ, предсједник Златко М. Кнежевић, потпредсједници Мато Тадић и Мирсад Ћеман и шеф Кабинета предсједника Ерда Зачирагић, у радној посјети Уставном суду Краљевине Шпаније, Мадрид, фебруар 2020. године

Delegation of the Constitutional Court of BiH, President Zlatko M. Knežević, Vice-Presidents Mato Tadić and Mirsad Ćeman and the Head of the Office of the President Ms. Erda Začiragić, on working visit to the Constitutional Court of the Kingdom of Spain, Madrid, February 2020.

Потпредседник Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман међу учесницима Међународне конференције „Уставност у новом миленијуму“, Ереван, Јерменија, новембар 2018. године

Vice-President of the Constitutional Court of BiH Mirsad Ćeman among the participants of the International Conference “The New Millennium Constitutionalism”, Yerevan, Armenia, November 2018.

Држава и другим релевантним институцијама САД-а, а у фебруару 2020. године у радној посјети Уставном суду Краљевине Шпаније.

Као наставак регионалне сарадње, Уставни суд Босне и Херцеговине, у сарадњи и уз финансијску подршку Њемачке фондације за међународну правну сарадњу (IRZ), организовао је у протеклом периоду двије регионалне конференције: „Слобода вјероисповијести у уставно-судској пракси“ у Теслићу (октобар 2019) и „Издвојена мишљења у уставним одлукама“ која је одржана *online* (децембар 2020).

Учесници Треће годишње конференције највиших судова у Босни и Херцеговини, Јахорина, новембар 2019. године

Participants at the Third Annual Conference of the Highest Courts in Bosnia and Herzegovina, Jahorina, November 2019.

As a part of a direct bilateral cooperation, a delegation of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina consisting of President Zlatko M. Knežević, Vice Presidents Mato Tadić and Mirsad Ćeman, Judge Valerija Galić and Head of the Office of the President Erda Začiragić paid an official working visit to the Constitutional Court of the Republic of Austria. In September 2019, the delegation of the Constitutional Court of BiH paid a study visit to the Supreme Court of the United States and other relevant US institutions. In February 2020, the delegation paid a working visit to the Constitutional Court of the Kingdom of Spain.

Председници и судије уставних судова Босне и Херцеговине, Републике Словеније, Црне Горе, Републике Хрватске, Републике Сјеверне Македоније, Републике Србије и представници IRZ-а у току Регионалне конференције „Слобода вјероисповијести у уставно-судској пракси“, Теслић, октобар 2019. године

Presidents and Judges of the Constitutional Courts of Bosnia and Herzegovina, Republic of Slovenia, Montenegro, Republic of Croatia, Republic of North Macedonia, Republic of Serbia and representatives of the IRZ at the Regional Conference „Freedom of Religion in the Constitutional Case-Law“, Teslić, October 2019.

As a continuation of regional cooperation, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, in cooperation with and by the financial support of the German Foundation for International Legal Cooperation (IRZ), organized two regional conferences: “Freedom of Religion in the Constitutional Case-Law”, which was held in Teslić (October 2019) and “Dissenting Opinions in Constitutional Decisions”, which was held online (December 2020). Representatives of the Constitutional Court of BiH attend regularly conferences held in the countries of the region.

Представници Уставног суда БиХ такође редовно учествују на конференцијама које се одржавају у земљама регије.

Председник Уставног суда Босне и Херцеговине Златко М. Кнежевић и менаџерка Програма за Западни Балкан AIRE Центра (Advice on Individual Rights in Europe) из Лондона Biljana Braithwaite потписали су Меморандум о разумијевању у оквиру пројекта „Повећање правосудних капацитета у Босни и Херцеговини ради хармонизације домаће судске праксе и усклађивања с европским правним стандардима“ који финансира Британска амбасада у Сарајеву, а имплементира AIRE Центар. Уставни суд БиХ и AIRE Центар из Лондона као суорганизатори, а у сарадњи с Високим судским и тужилачким савјетом Босне и Херцеговине, у оквиру Правосудног форума за БиХ, организовали су Трећу годишњу конференцију највиших судова у Босни и Херцеговини „Право на суђење у разумном року“ (Јахорина, новембар 2019), Четврту годишњу конференцију „Приступ јавности и транспарентност правосудног система – европски стандарди и пракса у БиХ“ (Сарајево, мај 2020) и Пету годишњу конференцију највиших судова у БиХ „Хармонизација судске праксе у Босни и Херцеговини“ (Мостар, септембар 2021).

Уставни суд Босне и Херцеговине редовно одржава сарадњу с представницима домаћих и међународних институција које дјелују у Босни и Херцеговини, укључујући дипломатске мисије и представништва. У радним и

Mr. Zlatko M. Knežević, President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, and Mrs. Biljana Braithwaite, Program Manager for the Western Balkans, AIRE Centre, London, signed a Memorandum of Understanding within the framework of the Project “Judicial Capacity Building in Bosnia and Herzegovina with a view to harmonise domestic case-law and to comply with European legal standards”, funded by the British Embassy in Sarajevo, and implemented by the AIRE Centre. The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina and the AIRE Centre (Advice on Individual Rights in Europe), in cooperation with the High Judicial Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina, co-organized, within the Judicial Forum for Bosnia and Herzegovina, the Third Annual Conference of the Highest Courts in Bosnia and Herzegovina on

Делегација Суда за рјешавање сукоба надлежности Републике Турске у посјети Уставном суду Босне и Херцеговине, Сарајево, новембар 2019. године

Delegation of the Court of Jurisdictional Disputes of the Republic of Turkey visits the Constitutional Court of BiH, Sarajevo, November 2019.

Председник Уставног суда БиХ Златко М. Кнежевић међу учесницима Међународне конференције о теми „Уставни идентитет и универзалне вриједности: Умјетност баланса“, Санкт Петербург, мај 2019. године

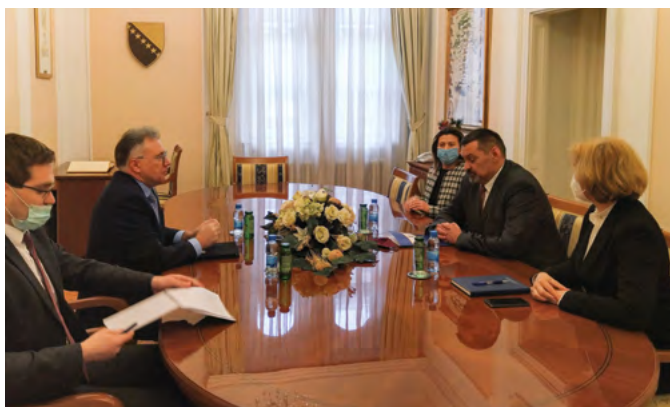
President of the Constitutional Court of BiH Zlatko M. Knežević among the participants of the International Conference “Constitutional Identity and Universal Values: The Art of Balance”, St. Petersburg, May 2019.

the topic “Right to a Trial within a Reasonable Time” (Jahorina, November 2019), the Fourth Annual Conference of the Highest Courts of Bosnia and Herzegovina on the topic of the “Publicity and Transparency of the Judicial System – European Standards and Practice in BiH”, Sarajevo, May 2020 and the Fifth Annual Conference of the Highest Courts of Bosnia and Herzegovina on the topic “Harmonization of Case Law in Bosnia and Herzegovina” (Mostar, September 2021).

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina also fosters a regular cooperation with representatives of domestic and international institutions operating in Bosnia and Herzegovina, including diplomatic missions and representative

куртоазним посјетама Уставном суду Босне и Херцеговине у протеклом периоду били су, између осталих, Њ. е. Bruce G. Berton, амбасадор – шеф Мисије ОЕБС-а у БиХ, Свен Петке, директор Канцеларије Фондације „Konrad Adenauer“ у Босни и Херцеговини, Њ. е. John Clint Williamson, амбасадор – предједавајући Арбитражног трибунала за спор о међуентитетској линији разграничења у подручју Брчко, Michael Scanlan, први замјеник високог представника и супервизор за Дистрикт Брчко, Њ.е. Ji Ping, амбасадор Народне Републике Кине, Њ. е. мр сц. Иван Шаболић, амбасадор Републике Хрватске у Босни и Херцеговини, Њ. е. Kathleen Kavalec, амбасадорка – шеф Мисије ОЕБС-а, делегација Суда за рјешавање сукоба надлежности Републике Турске на челу с предједником Нисабјем

offices. The following officials, among others, paid a visit to the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina: His Excellency Ambassador Bruce G. Burton, the Head of the OSCE Mission to BiH, Mr. Sven Petke, the Director of the Konrad-Adenauer Foundation in Bosnia and Herzegovina, His Excellency Ambassador John Clint Williamson, the Chairman of the Arbitral Tribunal for the Inter-Entity Boundary Line Dispute in the Brčko Area, Mr. Michael Scanlan, First Deputy High Representative and Supervisor for the Brčko District, His Excellency Ji Ping, Ambassador of the People's Republic of China, His Excellency Ivan Šabolić, MSc, Ambassador of the Republic of Croatia to Bosnia and Herzegovina, Her Excellency Ambassador Kathleen Kavalec, the Head of the OSCE Mission, a delegation of the Court of Jurisdictional Disputes of the Republic of Turkey led by its President, Mr. Hicabi Dursun, who is also a Judge of the Constitutional Court of the Republic of Turkey, His Excellency Ambassador Johann Sattler, the Head of the Delegation of the European Union to Bosnia and Herzegovina and the European Union Special Representative in Bosnia and Herzegovina, His Excellency Matthew Field, Ambassador of the United Kingdom of the Great Britain and Northern Ireland to Bosnia and Herzegovina, His Excellency Igor Kalabuhov, Ambassador of the Russian Federation to Bosnia and Herzegovina, His Excellency Haldun Koç, Ambassador of the Republic of Turkey to Bosnia and Herzegovina, Ms Bojana Urumova, Head of the Office of the Council of Europe in Sarajevo, Mr. Christian Schmidt, the High Representative for Bosnia and Herzegovina and Dr. Pavel Usvatov, the Director of Rule of Law Programme for South East Europe of the Konrad-Adenauer-Stiftung Foundation.

Предједник Уставног суда БиХ Златко М. Кнежевић и Њ. е. Игор Калабухов, амбасадор Руске Федерације у БиХ, Сарајево, јануар 2021. године

President of the Constitutional Court of BiH Zlatko M. Knežević and His Excellency Igor Kalabuhov, Ambassador of the Russian Federation to BiH, Sarajevo, January 2021.

Dursunom, који је уједно и судија Уставног суда Републике Турске, Њ. е. амбасадор Johann Sattler, шеф делегације Европске уније у Босни и Херцеговини и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини, Њ.е. Matthew Field, амбасадор Уједињеног Краљевства Велике Британије и Сјеверне Ирске у Босни и Херцеговини, Њ. е. Игор Калабухов, амбасадор Руске Федерације у Босни и Херцеговини, Њ. е. Haldun Koç, амбасадор Републике Турске у Босни и Херцеговини, Бојана Урумова, шеф Канцеларије Савјета Европе у Сарајеву, Christian Schmidt, високи представник у Босни и Херцеговини, др Павел Усватов, директор Програма за Југоисточну Европу Фондације „Konrad Adenauer“ итд.

Предједник Уставног суда БиХ Мато Тадић и Њ. е., амбасадор Johann Sattler, јуни 2021. године

President of the Constitutional Court of BiH Mato Tadić and His Excellency Ambassador Johann Sattler, June 2021

BIBLIOTEKA USTAVNOG SUDA

Biblioteka Ustavnog suda BiH smještena je u prostorijama sjedišta Suda. Po svojoj namjeni ubraja se u specijalne biblioteke i namijenjena je isključivo stručnom i naučnoistraživačkom radu zaposlenih u Ustavnom sudu BiH. Stručnjacima izvan Suda dostupna je uz najavu.

Rad Biblioteke reguliran je Pravilnikom o radu Biblioteke.

Bibliotečki fond, koji se sastoji od reprezentativne građe iz područja pravnih nauka, ali i ostalih društvenih nauka, stvara se i dopunjuje kupovinom, razmjenom i poklonom i stručno obrađuje primjenom jedinstvenog načina obrade zasnovanog na međunarodnim standardima. Online katalog nudi mogućnost pretraživanja cjelokupne zbirke prema različitim kriterijima (autor, naslov, izdavač itd.) od kojih je najinteresantiji pretraživanje po ključnim riječima.

LIBRARY OF THE CONSTITUTIONAL COURT

The library of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is located at the Court's seat. Given its purpose, it is a specialized library exclusively intended for professional use and research by the employees of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. The library is also available for research by interested outside experts (by appointment).

The library operates in accordance with the Library Regulations.

The library resources, consisting of an impressive collection related to the legal science field as well as other social sciences are continuously expanded through purchases, exchanges and donations. The library resources are processed through application of a uniform method based on the international standards. Online catalogue is equipped with search engine facilitating the search of the entire collection by entering different features (author, title, publisher etc.) including key-word option as the most interesting search option.

*Čitaonica Biblioteke Ustavnog suda
Reading Room in the Library of the Constitutional Court*

Biblioteka Ustavnog suda BiH omogućava sudijama Ustavnog suda, pravnim savjetnicima i stručnim saradnicima da prate razvoj naučne misli u oblasti ustavnog prava, kao i da budu u toku sa praksom Evropskog suda za ljudska prava i praksom evropskih ustavnih sudova i drugih sudova jednake nadležnosti.

The library of the Constitutional Court of BiH provides resources for the Judges of the Constitutional Court, legal advisors and judicial associates and keeps them updated with the developments of a scientific thought in the field of constitutional law and with the case-law of the European Court for Human Rights, European Constitutional Courts and other courts of equivalent jurisdiction.

Zahvaljujući sredstvima koja je dobio u proteklom periodu od vlada Sjedinjenih Američkih Država, Republike Austrije, Grčke, Velike Britanije, Republike Francuske, Kraljevine Španije, Kraljevine Švedske, Savezne Republike Njemačke i Kraljevine Norveške, te od Evropske komisije i ICITAP-a, Ustavni sud je uspio obnoviti svoje prostorije, unaprijediti svoj informacijski sistem, izdavačku djelatnost i dopuniti svoj knjižni fond.

Owing to the donations received in the past from the governments of the United States, Republic of Austria, Greece, Great Britain, Republic of France, Kingdom of Spain, Kingdom of Sweden, Federal Republic of Germany and Kingdom of Norway as well from the European Commission and ICITAP, the Constitutional Court managed to renovate its premises, improve the information system and its publishing capacities as well as restock the library.

*Hol ispred sala Ustavnog suda
Hall in front of the Session Rooms of the Constitutional Court*

СЈЕДИШТЕ УСТАВНОГ СУДА БиХ

Просторије Уставног суда Босне и Херцеговине смјештене су у згради Предсједништва Босне и Херцеговине која се налази у центру Сарајева.

Изграђена је 1886. као зграда Земаљске владе, према пројекту архитекте Јосипа Ванцаша. Њеном изградњом започела је интензивна градња јавних објеката у Сарајеву.

За архитектуру Босне и Херцеговине из аустроугарског периода карактеристични су историцизам и еклектицизам, тј. интерпретирани су европски стилови при чему се у великој мјери водило рачуна о аутохтоној архитектури оријенталног типа.

Зграда Предсједништва Босне и Херцеговине изграђена је у духу неоренесансе који је, због своје класичности, универзалности и симболичности, био најприкладнији стил за градњу јавних објеката државног значаја. Ванцашев пројекат је рађен по угледу на велике фирентинске палате, чије фасаде украшавају рустикално обрађени квадери и архиволте око прозора.

Укупна површина зграде износи 3.082 квадратна метра и има 203 просторије, свечани салон у висини два спрата и унутрашње двориште. Првобитни изглед ове зграде промијењен је 1911. године, када је одлуком Босанског сабора, а према пројекту архитекте Карла Паржика, дограђен трећи спрат на ком су данас смјештене просторије Уставног суда Босне и Херцеговине.

THE SEAT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BiH

The premises of the Constitutional Court are situated in the building of the Presidency of Bosnia and Herzegovina located in the centre of Sarajevo.

The Presidency building was built in 1886 according to the design of architect Josip Vancaš as the building of the National Government. This initiated an intensive construction of public buildings in Sarajevo.

Emergence of historicism and eclecticism is a characteristic feature of the architecture of Bosnia and Herzegovina from the Austro-Hungarian period. The European styles were interpreted while a special care was given to the autochthonous architecture of an oriental style.

The building of the Presidency of Bosnia and Herzegovina was built in the neo-renaissance style which is at the same time classical, universal and symbolic and the most appropriate style for the construction of public buildings of importance for the country. The design of Josip Vancaš was inspired by the great Florentine palaces with facades decorated with rustically embossed quadrants and archivolts around the windows.

The total area of the building is 3,082 square meters including a total of 203 rooms, two-floor Ceremonial Hall and an inside courtyard. The original design of this building was changed in 1911 when, according to the decision of the Bosnian Parliament and new design of architect Karlo Paržik, a third floor was built, which presently houses the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina.

*Sala za održavanje plenarnih sjednica i javnih rasprava
Plenary Session and Public Hearing Room*

Kada je u postupku pred Ustavnim sudom potrebno izravno raspraviti pitanje značajno za donošenje odluke, Ustavni sud će u plenarnoj sjednici održati javnu raspravu.

O potrebi da se održi javna rasprava Ustavni sud odlučuje na prijedlog suca izvjestitelja ili drugoga suca.

(Članak 46. Pravila Ustavnog suda)

When necessary to directly deliberate on an issue relevant for taking a decision during the proceedings before the Constitutional Court, the plenary Court shall hold a public hearing.

The Constitutional Court shall take a decision on the need to hold a public hearing, on a proposal of a Judge Rapporteur or another judge.

(Article 46 of the Rules of the Constitutional Court)

Predsjednice/ci Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.
Предсједнице/ци Уставног суда БиХ од маја 1997.
Predsjednici/ce Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Presidents of the Constitutional Court of BiH (May 1997 to present)

1. Mirko Zovko/Мирко Зовко (29.7.1997 – 7.6.1999)
2. Prof. dr. Kasim Begić/Проф. др Касим Бегић (7.6.1999 - 2.2.2001)
3. Prof. dr. Snežana Savić/Проф. др Снежана Савић (2.2.2001 - 23.5.2002)
4. Mato Tadić/Мато Тадић (30.5.2003 - 27.5.2006)
5. Hatidža Hadžiosmanović/Хатиџа Хаџиосмановић (27.5.2006 - 19.8.2008)
6. Seada Palavrić/Сеада Палаврић (20.8.2008 - 31.5.2009)
7. Prof. dr. Miodrag Simović/Проф. др Миодраг Симовић (1.6.2009. - 26.5.2012)
8. Valerija Galić/Валерија Галић (26.5.2012 - 27.5.2015)
9. Mirsad Čeman/Мирсад Ћеман (27.5.2015 - 31.5.2018)
10. Zlatko M. Knežević/Златко М. Кнежевић (31.5.2018 - 1.6.2021)
11. Mato Tadić (od 1.6.2021)

Sutkinje i suci Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.
Судије Уставног суда БиХ од маја 1997.
Sutkinje i sudije Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Judges of the Constitutional Court of BiH (May 1997 to present)

1. Dr. Hans Danelius/Др Ханс Данелијус (30.10.1996 - 23.5.2002)
2. Prof. dr. Louis Favoreu/Проф. др Луи Фавро (30.10.1996 - 23.5.2002)
3. Prof. dr. Joseph Marko/Проф. др Јозеф Марко (30.10.1996 - 23.5.2002)
4. Marko Arsović/Марко Арсовић (15.3.1997 - 29.1.2000)
5. Prof. dr. Vitomir Popović/Проф. др Витомир Поповић (15.3.1997 - 23.5.2002)
6. Prof. dr. Ismet Dautbašić/Проф. др Исмет Даутбашић (18.3.1997 - 16.10.1998)
7. Mirko Zovko/Мирко Зовко (18.3.1997 - 23.5.2002)
8. Dr. Zvonko Miljko/Др Звонко Милџко (18.3.1997 - 23.5.2002)
9. Prof. dr. Kasim Begić/Проф. др Касим Бегић (18.3.1997 - 23.5.2002)
10. Azra Omeragić/Азра Омерагић (11.12.1998 - 23.5.2002)
11. Prof. dr. Snežana Savić/Проф. др Снежана Савић (4.5.2000 - 23.5.2002)
12. Prof. Didier Maus/Проф. Дидије Мос (11.7.2002 - 2.12.2003)
13. Tudor Panțiru/Тудор Пантиру (11.7.2002 - 26.10.2021)
14. Prof. David Feldman/Проф. Дејвид Фелдман (11.7.2002 - 31.12.2010)
15. Prof. dr. Čazim Sadiković/Проф. др Ћазим Садиковић (30.7.2002 - 1.4.2005)
16. Hatidža Hadžiosmanović/Хатиџа Хаџиосмановић (30.7.2002 - 19.8.2008)
17. Mato Tadić/Мато Тадић (od 30.7.2002)
18. Valerija Galić/Валерија Галић (od 30.7.2002)

19. Prof. dr. Miodrag Simović/Проф. др Миодраг Симовић (od 13.5.2003)

20. Jovo Rosić/Јово Росић (9.10.2003 - 27.11.2006)
21. Prof. dr. Constance Grewe/Проф. др Констанс Греве (24.5.2004 - 4.12.2016)
21. Seada Palavrić/Сеада Палаврић (od 6.12.2005)
22. Krstan Simić/Крстан Симић (5.6.2007 - 4.3.2010)
23. Mirsad Čeman/Мирсад Ћеман (od 20.8.2008)
23. Margarita Čaca-Nikolovska/Маргарита Цаца-Николовска (1.2.2011 - 28.11.2020)
24. Zlatko M. Knežević/Златко М. Кнежевић (od 1.7.2011)
25. Giovanni Grasso/Ѓовани Грасо (15.12.2016 - 25.4.2020)
26. Angelika Nußberger/Анђелика Нусбергер (od 29.6.2020)
27. Helen Keller/Хелен Келер (od 4.12.2020)
28. Ledi Bianku/Леди Бјанку (od 2.12.2021)

Glavni tajnici/ce Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.
Генерални секретари Уставног суда БиХ од маја 1997.
Generalni sekretari Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Secretary Generals of the Constitutional Court of BiH (May 1997 to present)

1. Milica Dalagić/Милица Далагија (1997 - 3.3.1999)
2. Biljana Potparać/Билјана Потпарић (4.3.1999 - 31.12.2000)
3. Dušan Kalembek/Душан Калембер (1.1.2001 - 13.2.2008)
4. Zdravko Đuričić/Здравко Ђуричић (28.3.2008 - 27.6.2015)
5. Nataša Vuković/Наташа Вуковић (od 26.10.2015)

Registrari Ustavnog suda BiH od prosinca 2003.
Регистрари Уставног суда БиХ од децембра 2003.
Registrari Ustavnog suda BiH od decembra 2003.
Registrars of the Constitutional Court of BiH (December 1997 to present)

1. Mr. Faris Vehabović/Мр Фарис Веџабовић (30.4.2004 - 30.11.2007)
2. Zvonko Mijan/Звонко Мијан (od 3.10.2008)

Opaska/Напомена/Напомена/Note

Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u prvom sazivu je održana 23. svibnja 1997. godine. Mandat prvog saziva trajao je pet godina. Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u drugom sazivu je održana 30. svibnja 2003. godine.

Konstituiraјућа сједница Уставног суда у првом сазиву одржана је 23. маја 1997. године. Мандат првог сазива трајао је пет година. Конституирајућа сједница Уставног суда у другом сазиву одржана је 30. маја 2003. године.

Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u prvom sazivu održana je 23. maja 1997. godine. Mandat prvog saziva trajao je pet godina. Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u drugom sazivu održana je 30. maja 2003. godine.

Constituting session of the Constitutional Court with initially appointed judges was held on 23 May 1997. The term of judges initially appointed was five years. Constituting session of the Constitutional Court in the subsequent appointment was held on 30 May 2003.